

1. a) Cylindern som har radie $r = \frac{3}{2}$ och z -axeln som axel har ekvationen

$$x^2 + y^2 = \left(\frac{3}{2}\right)^2.$$

Cylindern i bilden är denna cylinder men translaterad $\frac{3}{2}$ enheter i positivt y -led och har därför ekvationen

$$x^2 + \left(y - \frac{3}{2}\right)^2 = \left(\frac{3}{2}\right)^2.$$

- b) Planet innehåller punkterna $P = (0, 0, 5)$ och $Q = (0, 3, 1)$. Vidare är vektorerna $\mathbf{u} = (1, 0, 0)$ och $\vec{PQ} = (0, 3, -4)$ parallella med planet. Det betyder att vektorn

$$\mathbf{n} = \mathbf{u} \times \vec{PQ} = (1, 0, 0) \times (0, 3, -4) = (0, 4, 3)$$

är en normal till planet.

Vi har därmed en punkt P i planet och en normal \mathbf{n} till planet och kan ställa upp planets ekvation,

$$(0, 4, 3) \cdot ((x, y, z) - (0, 0, 5)) = 0$$

$$(0, 4, 3) \cdot (x, y, z - 5) = 0$$

$$0 \cdot x + 4 \cdot y + 3 \cdot (z - 5) = 0$$

$$4y + 3z = 15.$$

2. `function Y = uniqcols(X)`

```

Y = [];
n = size(X,2);
for i = 1:n
    duplicate = false;
    m = size(Y,2);
    for j = 1:m
        if X(:,i) == Y(:,j)
            duplicate = true;
        end
    end
    if ~duplicate
        Y = [Y X(:,i)];
    end
end
    
```

3. Se lösningen till uppgift 3 på tentamen i SF1624 den 13 januari 2014.

4. Se lösningen till uppgift 4 på tentamen i SF1624 den 13 januari 2014.

5. a) $R = a(T - 2006)^2 + b(T - 2006) + c$

- b) Om vi stoppar in de data som finns i diagrammet får vi följande överbestämda linjära ekvationssystem

$$a \cdot (-6)^2 + b \cdot (-6) + c = 510$$

$$a \cdot (-3)^2 + b \cdot (-3) + c = 509$$

$$a \cdot (\pm 0)^2 + b \cdot (\pm 0) + c = 502$$

$$a \cdot (+3)^2 + b \cdot (+3) + c = 494$$

$$a \cdot (+6)^2 + b \cdot (+6) + c = 478$$

och i matrisform

$$\begin{pmatrix} 36 & -6 & 1 \\ 9 & -3 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 9 & 3 & 1 \\ 36 & 6 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 510 \\ 509 \\ 502 \\ 494 \\ 478 \end{pmatrix}.$$

Genom att vänstermultiplicera båda led med transponatet av vänsterledets koefficientmatris får vi normalekvationerna

$$\begin{pmatrix} 2754 & 0 & 90 \\ 0 & 90 & 0 \\ 90 & 0 & 5 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 44595 \\ -237 \\ 2493 \end{pmatrix}.$$

Från den andra ekvationen i detta system får vi direkt att $b = -\frac{237}{90}$. Den första och tredje ekvationen bildar ett linjärt ekvationssystem för a och c ,

$$\begin{pmatrix} 2754 & 90 \\ 90 & 5 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a \\ c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 44595 \\ 2493 \end{pmatrix}.$$

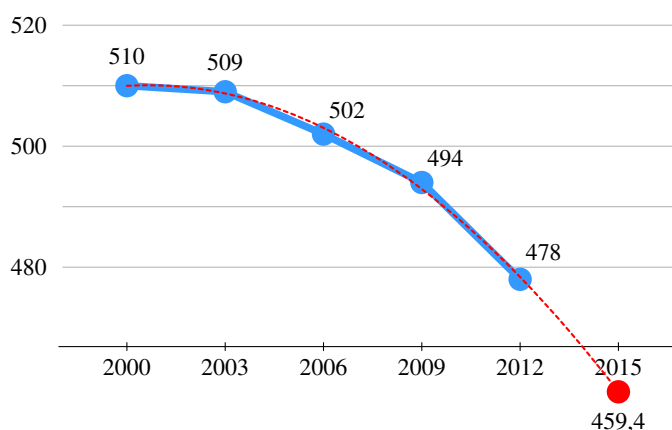
Med Cramers regel får vi

$$a = \frac{\begin{vmatrix} 44595 & 90 \\ 2493 & 5 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 2754 & 90 \\ 90 & 5 \end{vmatrix}} = \frac{5 \cdot \begin{vmatrix} 44595 & 18 \\ 2493 & 1 \end{vmatrix}}{5 \cdot \begin{vmatrix} 2754 & 18 \\ 90 & 1 \end{vmatrix}} = -\frac{279}{1134}$$

$$c = \frac{\begin{vmatrix} 2754 & 44595 \\ 90 & 2493 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 2754 & 90 \\ 90 & 5 \end{vmatrix}} = \frac{2852172}{5670}.$$

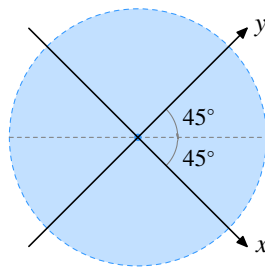
- c) Med konstanter a , b och c enligt uppgift b förutspår modellen att risA-resultatet 2015 blir

$$R(2015) = -\frac{279}{1134} \cdot 9^2 - \frac{237}{90} \cdot 9 + \frac{2852172}{5670} = \frac{2297}{5} = 459,4.$$

6. Se lösningen till uppgift 6 på tentamen i SF1624 den 13 januari 2014.
7. Se lösningen till uppgift 7 på tentamen i SF1624 den 13 januari 2014.
8. Se lösningen till uppgift 8 på tentamen i SF1624 den 13 januari 2014.

9. a) Välj nedanstående ON-system

Då är normaltöjningen i x - och y -led $\varepsilon_x = 10 \cdot 10^{-4}$ resp. $\varepsilon_y = 2 \cdot 10^{-4}$ och vi har

$$T = \begin{pmatrix} 10 \cdot 10^{-4} & \varepsilon_{xy} \\ \varepsilon_{xy} & 2 \cdot 10^{-4} \end{pmatrix}.$$

Normaltöjningen i riktningen $\mathbf{u} = (1, 1)/\sqrt{2}$ är $\varepsilon = 9 \cdot 10^{-4}$ och det betyder att

$$\frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 10 \cdot 10^{-4} & \varepsilon_{xy} \\ \varepsilon_{xy} & 2 \cdot 10^{-4} \end{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = 9 \cdot 10^{-4}.$$

Vänsterledet i denna likhet är lika med

$$\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 10 \cdot 10^{-4} + \varepsilon_{xy} \\ \varepsilon_{xy} + 2 \cdot 10^{-4} \end{pmatrix} = 6 \cdot 10^{-4} + \varepsilon_{xy},$$

vilket ger att

$$6 \cdot 10^{-4} + \varepsilon_{xy} = 9 \cdot 10^{-4} \Leftrightarrow \varepsilon_{xy} = 3 \cdot 10^{-4}.$$

I detta ON-system är alltså töjningsmatrisen

$$T = 10^{-4} \begin{pmatrix} 10 & 3 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}.$$

- b) Töjningsmatrisen har följande egenvärden och motsvarande egenvektorer:

Egenvärde	Egenvektor
$\lambda_1 = 1 \cdot 10^{-4}$	$\mathbf{v}_1 = (1, -3)$
$\lambda_2 = 11 \cdot 10^{-4}$	$\mathbf{v}_2 = (3, 1)$

Det betyder att i ett ON-system B som har koordinataxlar i riktningarna \mathbf{v}_1 och \mathbf{v}_2 ges töjningen i en riktning $(\mathbf{u})_B = (u_1, u_2)$ av

$$\varepsilon = \begin{pmatrix} u_1 & u_2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \cdot 10^{-4} & 0 \\ 0 & 11 \cdot 10^{-4} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} u_1 \\ u_2 \end{pmatrix} = 10^{-4}(u_1^2 + 11u_2^2).$$

Eftersom det nya koordinatsystemet är ett ON-system så är $|\mathbf{u}|^2 = u_1^2 + u_2^2$ och

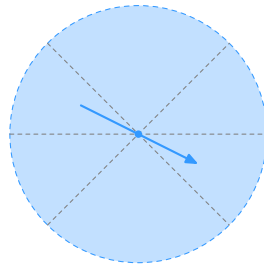
$$\begin{aligned} \varepsilon &= 10^{-4}(u_1^2 + 11u_2^2) \leq 10^{-4}(11u_1^2 + 11u_2^2) \\ &= 10^{-4} \cdot 11 \cdot |\mathbf{u}|^2 \\ &= 11 \cdot 10^{-4}, \end{aligned}$$

dvs. töjningen kan inte vara större än $11 \cdot 10^{-4}$.

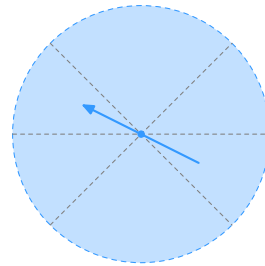
Eftersom vi i riktningarna $(\mathbf{u})_B = (0, \pm 1)$ har töjningarna

$$\varepsilon = \begin{pmatrix} 0 & \pm 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \cdot 10^{-4} & 0 \\ 0 & 11 \cdot 10^{-4} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ \pm 1 \end{pmatrix} = 11 \cdot 10^{-4}.$$

så är normaltöjningen som störst i riktningarna $(\mathbf{u})_B = (0, \pm 1)$, dvs. i riktningarna $\pm \mathbf{v}_2$.

Töjning $\varepsilon = 11 \cdot 10^{-4}$

Töjning $\varepsilon = 11 \cdot 10^{-4}$